

EUROOPAN KOMISSIO
TERVEYS- JA KULUTTAJA-ASIOIDEN PÄÄOSASTO
Kansanterveys
Terveysuhat
Terveysturvakomitean sihteeristö

Ebola-kuume – Tietoa matkailijoille

21. lokakuuta 2014

Versio 3

Terveysturvakomitea on hyväksynyt tämän asiakirjan.

Ebolakuume – Tietoa matkailijoille (päivitetty 21. lokakuuta 2014)

Mikä on ebolakuume?

Ebolakuume on ebolaviruksen aiheuttama vakava tauti, joka johtaa usein kuolemaan.

Se tarttuu suorassa kosketuksessa veren tai muiden eritteiden (esim. syljen, virtsan, oksennuksen ja siemennesteen) välityksellä tartunnan saaneista ja tautiin kuolleista ihmisistä.

Oireet ilmenevät yleensä 2–21 päivää virukselle altistumisesta. Tauti voi alkaa nopeasti, ja sen oireita voivat olla kuume, väsymys, ruokahalun menetys, oksentaminen, ripuli, vatsakipu, päänsärky ja lihaskipu tai muut epämääräiset oireet. Myöhemmässä vaiheessa joillakin potilailla saattaa olla runsasta sisäistä ja ulkoista verenvuotoa ja sisäelinten vaurioita.

Tautiin ei ole olemassa lisensoitua rokotetta tai validoitua hoitoa.

Ebolaviruksen tartuntariski ja sen välttäminen

Vaikka asuisit alueella, jolla tauti leviää yhteisöissä, tai olet matkustanut tällaiselle alueelle, ebolatartunnan riski on vähäinen, ellei ole suoraan altistunut tartunnan saaneiden tai tautiin kuolleiden ihmisten tai eläinten ruumiinnesteille. Ruumiinnesteiden kanssa kosketuksiin joutumista on myös suojaamaton sukupuoliyhteys ebolakuumeen sairastaneen kanssa (aina kolme kuukautta toipumisen jälkeen).

Tauti ei tartu satunnaisissa kontakteissa ihmisiin, jotka eivät vaikuta sairailta. Ebolavirusta ei voi saada rahan tai ostosten käsittelystä taikka uima-altaasta. Myöskään hyttysset eivät levitä ebolavirusta, eikä se tartu ilman välityksellä kuten influenssavirus.

Ebolavirus kuolee helposti saippuan, valkaisuaineen, auringonvalon, korkean lämpötilan tai kuivaamisen vaikutuksesta. Ruumiinnesteillä saastuneiden vaatteiden konepesu tuhoaa ebolaviruksen. Virus säilyy hengissä vain lyhyen aikaa pinnoilla, jotka ovat auringonvalossa tai ovat kuivuneet. Se voi säilyä pidempään hengissä vaatteissa tai materiaaleissa, joissa on verta tai muita ruumiinnesteitä.

Ebolavirus saattaa tarttua sairaaloissa ja muissa hoitolaitoksissa välineistä tai saastuneesta materiaalista kosketuksen kautta, jos tartunnanvalvontamenettelyjä ei toteuteta asianmukaisesti.

Epidemia vuonna 2014

Maailman terveysjärjestö WHO on julistanut Guineassa, Liberiassa ja Sierra Leonessa esiintyvän ebolaepidemian kansainväliseksi terveysuhkaksi ("Public Health Event of International Concern"). Seuraavassa annetaan joitakin ohjeita matkailijoille, jotka ovat menossa alueille, joilla ebolavirus leviää yhteisöissä, tai tulossa niiltä.

Ohjeita Guineaan, Liberiaan ja Sierra Leoneen sekä muille sellaisille alueille saapuville, joilla ebolavirus leviää yhteisöissä

Tutustu kansallisten viranomaisten antamiin ohjeisiin, jotka koskevat matkustamista maihin, joissa ebolavirus leviää yhteisöissä. Jos matka suuntautuu maahan, jossa ebolavirus leviää yhteisöissä, seuraavien ennaltaehkäisevien toimenpiteiden pitäisi vähentää tartuntariskiä:

- Vältä kaikkea kosketusta potilaan tai ruumiin vereen tai eritteisiin ja mahdollisesti saastuneisiin esineisiin.
- Pese kädet säännöllisesti joko saippualla tai antiseptisella aineella.
- Vältä kosketusta eläviin tai kuolleisiin villieläimiin äläkä syö villieläinten lihaa.
- Vältä paikkoja, joissa lepakot saattavat asustaa, kuten luolia, erillisiä vajoja tai kaivoksia.
- Vältä suojaamatonta sukupuoliyhteyttä.

On syytä pitää mielessä, että sairaaloissa ja muissa hoitolaitoksissa tartuntariski on suurempi. Sen vuoksi kannattaa

- kartoittaa asianmukaiset sairaalat ja muut hoitolaitokset kussakin maassa paikallisten yritysryhmien, organisaatioiden, ystävien tai sukulaisten kautta; sekä
- varmistaa, että sairauden tai tapaturman tapauksessa matkavakuutus kattaa lääkinnällisistä syistä tapahtuvan evakuoinnin, jotta rajoitetaan altistuminen paikallisissa sairaaloissa ja muissa hoitolaitoksissa.

Ohjeita Guineasta, Liberiasta ja Sierra Leonesta sekä muilta sellaisilta alueilta lähteville, joilla ebolavirus leviää yhteisöissä

Ebolavirukselle altistumisen riski on alhainen, paitsi jos olet ollut kontaktissa ebolapotilaisiin, kosketanut tautiin kuolleiden ruumiita tai käynyt sairaalassa tai muussa hoitolaitoksessa.

Jos kuitenkin esiintyy kuumetta, selittämätöntä väsymystä, ripulia tai muita vakavia oireita (esim. oksentamista, selittämätöntä verenvuotoa, vakavia päänsärkyjä) kolmen viikon kuluessa sen jälkeen, kun olet lähtenyt alueelta, jolla ebolavirus leviää yhteisöissä,

- on hakeuduttava viipymättä lääkärin hoitoon ja mainittava, että on ollut matkoilla, ja
- ennen lääkäriin menoa kannattaa ottaa yhteyttä puhelimitse sairaalaan, jotta henkilökunta voi valmistautua asianmukaisten suojarusteiden käyttöön potilaan saapuessa.

On syytä huomata, että WHO on suositellut, että maissa, joissa ebolavirus leviää, olisi tarkastettava lähtevät matkustajat mahdollisen ebolatartunnan varalta ja että ebolatapaukset tai ebolaviruksen kanssa kosketuksiin joutuneet eivät matkustaisi maan ulkopuolelle, ellei matka ole osa asianmukaista lääkinnällisistä syistä tapahtuvaa evakuointia.